

Lakialoite 41

S.-L. Anttila: Ehdotus laiksi avioliittolain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Avioliittolain 38 §:n muuttamisen yhteydessä parannettiin aviopuolisoiden sosiaalista turvallisuutta säätämällä puolison suostumuksen varaiseksi sellaisen omaisuuden myynti, joka yksinomaan tai pääasiallisesti on tarkoitettu käytettäväksi puolisojen yhteisenä kotina. Tällä vallintatarjouksella parannettiin selvästi asunto-osakeyhtiömuotoisissa asunnoissa asuvien puolisojen asemaa. Samalla kuitenkin sekä lain perustelutekstien että oikeuskäytännön mukaan mahdollistettiin maatilana olevan kiinteistön myynti ilman puolison suostumusta, koska katsottiin, että maatila edustaa pääasiallisesti yritysvarallisuutta eikä siten toimisi pääasiallisesti puolisojen yhteisenä kotina.

Maatila merkitsee yleensä aina sekä asumista että toimeentulon turvaa, eikä maatilalla myyminen voi siten olla yksinkertaisempaa kuin esimerkiksi yhteisenä kotina olevan asunto-osakkeen myyminen on.

Siksi on kiireellisesti muutettava avioliittolain 38 §:ää siten, että turvataan myös maataloilla asuville puolisoille yhdenvertainen asema, eli että asuntona käytettävä kiinteistö olisi vallintarajoitusten alainen riippumatta siitä, kuinka suurta osuutta asumistarkoitus edustaa koko maatilalla käytettävyydestä. Maatilan myyminen ilman puolison suostumusta loukkaa usein puolison asemaa asumisturvallisuutta merkittävämminkin, onhan maatila usein lisäksi myös molempien puolisojen yhteinen työpaikka. Maatilarakennukset toimivat usein myös vanhuusajan sosiaalisen turvallisuuden puitteina syytinkisopimuksien kautta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

avioliittolain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain 38 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (411/87), näin kuuluvaksi:

38 §

Puoliso ei saa ilman toisen puolison kirjallista suostumusta luovuttaa tai antaa vuokralle taikka luovuttaa oikeutta käyttää tai hallita asuin-kiinteistöä, maatilaa tai muuta kiinteää omaisuutta, joka on yksinomaan tai pääasiallisesti

tarkoitettu käytettäväksi puolisojen yhteisenä kotina.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199__ .

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 1991

Sirkka-Liisa Anttila

